

Literatura Catalana i Cultura Contemporània (Segles XIX i XX)

Codi: 42496
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313382 Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes	OT	0	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Xavier Vall Solaz
Correu electrònic: Francesc.Vall@uab.cat

Equip docent

Enric Cassany Cels

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent extern a la UAB

Josep Maria Domingo Clua

Prerequisits

Cap.

Objectius

La interpretació d'un corpus significatiu de textos a fi d'establir relacions entre la literatura catalana i la cultura contemporània.

Competències

- Aplicar els mètodes d'investigació propis dels àmbits lingüístic i literari.
- Construir un discurs argumentat de valoració crítica d'una anàlisi lingüística o literària.
- Produir informes sobre activitats o obres lingüístiques o literàries.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar textos literaris dels segles XIX i XX.
2. Demostrar una visió panoràmica de la cultura dels segles XIX i XX.
3. Identificar la funció literària dels textos dels segles XIX i XX.
4. Llegir les obres de manera crítica.
5. Produir informes crítics sobre literatura.

6. Relacionar corrents i tècniques literàries locals i universals.
7. Relacionar la literatura amb altres activitats artístiques.
8. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
9. Utilitzar les teories literàries actuals en l'anàlisi de produccions literàries contemporànies.

Continguts

Anàlisi dels mecanismes que regulen les relacions literàries i culturals aplicada a la recepció de tendències foranes i, especialment, a la seva contribució a la tradició cultural i literària pròpies.

1. Jacint Verdaguer i la crisi modernista, 1893-1902 (Josep M. Domingo, UB, 12 sessions)

Examen de l'obra literària darrera de Verdaguer en relació amb la crisi *modernista* de la literatura: la seva interacció amb els discursos del modernisme i, en particular, el seus testimonis de la crisi de la literatura i de la condició autorial.

2. El dietari en la literatura catalana del segle XX (Enric Cassany, UAB, 6 sessions)

Reflexions sobre aquest gènere a partir del comentari de diversos escriptors: Josep Pla, Marià Manent, Feliu Formosa i Guillem Simó.

3. La literatura catalana i l'existencialisme (Xavier Vall, UAB, 6 sessions)

Estudi de la recepció d'aquest moviment en la literatura catalana i en altres camps, il·lustrant-la amb diversos autors, no necessàriament partidaris d'aquesta tendència, particularment amb Manuel de Pedrolo i Maria Aurèlia Capmany.

Metodologia

L'assignatura funcionarà sobretot com un seminari. S'hi combinaran, doncs, algunes sessions teòriques amb la realització d'activitats pràctiques (comentari de textos, exposicions o debats col·lectius).

Durant el curs, s'informarà els estudiant del temari, les activitats d'avaluació i la bibliografia específica. En cas de canvi de la modalitat docent per raons sanitàries, el professorat els comunicarà les modificacions en la programació i la metodologia.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives i debats	50	2	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutorització de treballs	70	2,8	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi personal i elaboració de treballs	120	4,8	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9

Avaluació

Es comunicaran totes les notes i es podran revisar.

Per aprovar el mòdul, cal treure almenys un 5 sobre 10. S'obtindrà la qualificació de «no avaluable» si, sense superar el mòdul, no se n'ha suspès cap activitat. .

D'acord amb la normativa de la UAB, «En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació [plagi, còpia, suplantació...], es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0».

Si s'han completat almenys 2/3 parts de les activitats d'avaluació i la qualificació de l'assignatura està compresa entre 3,5 i 4,9, es tindrà dret a la recuperació, la nota màxima global de la qual serà 5. Es podrà recuperar com a mínim un 50% de les activitats d'avaluació amb altres de similars o complementàries.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació activa	20%+10%+10%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Treballs	30%+15%+15%	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

1. Jacint Verdaguer i la crisi modernista, 1893-1902

Obres

VERDAGUER, Jacint, *Dietari d'un pelegrí a Terra Santa* [1889], Ramon Pinyol i Torrents (ed.), Barcelona: Proa, 1999 / dins íd., *Prosa*, Joaquim Molas; Isidor Cònsul (ed.), Barcelona: Proa («Totes les Obres» 1), 2003, p.163-266 .

-, *Jesús Infant* [1894], dins íd., *Poemes llargs. Teatre*, Joaquim Molas; Isidor Cònsul (ed.), Barcelona: Proa («Totes les Obres» 2), 2003, p. 565-778.

-, *Roser de tot l'any* [1894], dins íd., *Poesia*, 1, Joaquim Molas; Isidor Cònsul (ed.), Barcelona: Proa («Totes les Obres» 3), 2003, p. 831-1004.

-, *Sant Francesc* [1895], Isidor Cònsul (ed.), Vic: Eumo - Societat Verdaguer - Universitat de Vic («Obra Completa» 15), 2001.

-, *En defensa pròpia* [1895-1897], Lluïsa Plans i Girabal (ed.), Vic: Eumo - Societat Verdaguer - Universitat de Vic («Obra Completa» 17), 2012.

-, *La Pomerola. Primavera* [1896], Ricard Torrents; M. Àngels Verdaguer (ed.), Folgueroles: Verdaguer Edicions - Societat Verdaguer («Obra Completa» 30), 2013.

-, *Perles del «Llibre d'Amic e Amat»* [1896], dins íd., *Poesia*, 2, Joaquim Molas; Isidor Cònsul (ed.), Barcelona: Proa («Totes les Obres» 4), 2006, p. 385-455. / Íd., *Perles. L'amic i l'amat. Càntics de Ramon Llull posats en vers*, Enric Casasses; Agnès Prats (ed.), Barcelona, Edicions 62, 2007.

-, *Aires del Montseny* [1901], Llorenç Soldevila i Balart (ed.), Folgueroles: Verdaguer Edicions - Societat Verdaguer («Obra Completa» 19), 2020.

-, *Al Cel* [1903], dins íd., *Poesia*, 2, Joaquim Molas; Isidor Cònsul (ed.), Barcelona: Proa («Totes les Obres» 4), 2006, p. 457-529.

Verdaguer

TORRENTS, Ricard, *Verdaguer. Un poeta per a un poble*, Vic: Eumo Editorial - Universitat de Vic, 2002² [edició revisada].

VERDAGUER Jacint, *Autobiografia literària*, Ricard Torrents (ed.), Vic: Eumo Editorial - Universitat de Vic, 2002.

Modernitat

BERMAN, Marshall, *Todo lo sólido se desvanece en el aire. La experiencia de la modernidad* [All that is solid melts into air. The experience of modernity, 1982], Andrea Morales Vidal (trad.), México-Barcelona: Siglo XXI - Anthropos, 2013.

CALINESCU, Matei, *Cinco caras de la modernidad. Modernismo, vanguardia, decadencia, kitsch, posmodernismo*, Maria Teresa Beguiristain (trad.), Madrid: Tecnos, 1991.

FRISBY, David, *Fragmentos de la modernidad. Teorías de la modernidad en la obra de Simmel, Krakauer y Benjamin* [1985], Carlos Manzano (trad.), Madrid: Visor, 1992.

GAY, Peter, *Modernidad. La atracción de la herejía de Baudelaire a Beckett* [Modernism. The Lure of Heresy], Marta Pino; Antón Corriente; Carmen Artime; Eva Almazán (trad.), Barcelona: Paidós, 2007.

RANCIÈRE, Jacques, *Politique de la littérature*, París: Galilée, 2007.

Modernitat i literatura catalana

HORTA, Gerard, *Cos i revolució. L'esperitisme català o les paradoxes de la modernitat*, Manuel Delgado (pr.), Barcelona: Edicions de 1984, 2004.

PANYELLA, Ramon (ed.), *Concepcions i discursos sobre la modernitat en la literatura catalana dels segles XIX i XX*, Lleida: Punctum - GELCC, 2010.

2. El dietari dins la literatura catalana del segle XX

Obres

PLA, Josep, *El quadern gris*.

MANENT, Marià, *El vel de Maia*.

FORMOSA, Feliu, *El present vulnerable*.

SIMÓ, Guillem, *En aquesta part del món. Dietaris 1974-2003*.

La literatura autobiogràfica

BLANCHOT, Maurice, «Le journal intime et le récit», dins *Le livre à venir*, París: Gallimard, 1959, p. 252-262.

BOU, Enric, *Papers privats. Assaig sobre les formes autobiogràfiques*, Barcelona: Edicions 62, 1993.

BALAGUER, Enric; BORJA, Joan; ESPINÓS, Joaquim; FRANCÉS, Maria Àngels (ed.), *Literatura autobiogràfica: Història, memòria i construcció del subjecte. Simposi de Literatura Autobiogràfica*, Paiporta: Denes, 2001.

CASSANY, Enric, «De dietaris i d'un dietari», *Els Marges*, núm. 82 (2007), p. 47-55.

[DIVERSOS AUTORS], «La autobiografía y sus problemas teóricos», *Anthropos. Suplementos*, núm. 29 (1991).

SOLDEVILA, Llorenç, «Aproximació a una bibliografia de la literatura memorialística catalana», dins *id.*, *Un temps, un país. Antologia de textos memorialístics (1888-1939)*, Barcelona: Edicions 62, 1993, p. 27-45.

WEINTRAUB, Karl Joachim, *The Value of Individual*, The University of Chicago Press, 1978. / *id.*, *La formación de la individualidad*, Miguel Martínez-Lage (trad.), Madrid: Megazul-Endymion, 1993.

3. La literatura catalana i l'existencialisme

Obres

Dossier de textos (*L'Existencialisme est un humanisme*, de Jean-Paul Sartre, fragments d'altres assaigs d'autors estrangers i diverses mostres de la incidència d'aquest corrent en la cultura catalana, particularment en la literatura i, en especial, en Pedroló i Capmany).

SARTRE, Jean-Paul, *Huis clos (A porta tancada)*.

CAMUS, Albert, *L'Étranger (L'estrany)*.

PEDROLO, Manuel de, «Les finestres s'obren de nit», dins *Novel·les curtes. II. 1956-1958*, Barcelona: Edicions 62, 1988², p. 5-120.

-, «La mà contra l'horitzó», dins *ibíd.*, p. 237-346.

-, *Homes i No. Cruma*, Antoni Carbonell (ed.), Barcelona: Edicions 62, 2011, p. 77-144, que corresponen a la primera d'aquestes obres, la qual es pot veure representada a

<https://www.rtve.es/alacarta/videos/teatre-a-larxiu/arxiu-tve-catalunya-lletres-catalanes-homes-no/2699759>

CAPMANY, Maria Aurèlia, «El temps passa sobre un mirall», dins *Obra completa 4. Narrativa breu*, Guillem-Jordi Graells (ed.), Barcelona: Columna, 1996, p. 77-82.

-, «El desert dels dies», dins *Obra completa 5. Teatre*, Guillem-Jordi Graells (ed.), Barcelona: Columna, 1998, p. 89-130.

La recepció de l'existencialisme

GALLÉN, Enric, «Notes sobre la introducció de l'existencialisme. Sartre i el teatre a Barcelona (1948-1950)», *Els Marges*, núm. 26, 1982, p. 120-126. <http://www.raco.cat/index.php/Marges/article/view/108229/157838>.

VALL, Xavier, «L'existencialisme en la literatura catalana durant el franquisme», *Catalonia*, núm. 7, 2010, p. 1-7. <http://www.crimic.paris-sorbonne.fr/Catalonia-7>.